

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 480 K
Félévre 240 K
Negyedévre 120 K
Egy hónapra 40 K
Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obdaryeva (Zapozya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Váltsi Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 206. szám.

Vasárnap, 1920 szeptember 19.

Felemelik . . .

Mit emelnek fel a sok minden közül, amit nem kellene felemelni? Az általános felemelésben most az adók újabb felemelésénél tartanak. Az adók, illetékek, tarifák a mi drága életünk folytonos emelőrudai felemelkednek a drágaságok újabb dimenziói felé. Mert azt már a legkevésbé informált ember is tudja, hogy ahol adóemelés van, ott az összes normális és tűrhető árak ijedten menekülnek a felsőbb régiókba.

Most megint gyászszolozsmát muszáj énekelni. A rettenetes kényur, a Drágaság a téli idény közeledésére rendes tartózkodási helyére, mondhatnám székvárosába Becskerekre érkezik. Jöttét, mint ahogy ez az igazi szuverénekhez illik, már jóval előre bejelenti, hogy a méltó fogadtatás el ne maradjon.

A hangulat már is előre emelkedett. Egyelőre a fogyasztási adók emelkednek, abból a célból bizonyosan, hogy megmutassák a könnyűfajsúju áraknak, hogyan és mint kell majd a télen minél magasabbra szállani!

Az állam az egyre fokozódó állami szükségletek fedezésére kénytelen megmarkolni az adóprést, mely már-már csak igen nehezen, ugyancsak nyikorogva fordul egyet. No de, a jámbor adóalany türelmes és belátása is van. Az államnak feltétlenül szüksége van arra a néhány százmillió többletre. Az adóalany tehát szó nélkül tudomásul veszi, hogy az adóemelés következtében a lélegzéshez szükséges levegőnek újra meg kellett drágulni. Ez érthető és sajnos rendben van. Az igazi baj azonban csak azután következik. Mert az Állam után sietve jön a Város. És nem is emelő indokkal, hanem sokkal modernebb és tökéletesebb szerszámokkal. A város az adókat egyszerűen léghajókhoz köti és úgy emeli fel azokat az ég felé . . .

Most például a fogyasztási adók vannak a soron. Azokat emeli az állam és a város egyszerre. Ebből a dupla emelésből alighanem rekord lesz mindkét részről, ugylát-szik. Az olcsóbb kenyér, az olcsóbb hus álomképe riadtan távozik vacogó lelkünk-ből. Az új fogyasztási adók ugyancsak jó pár kilóval fognak bennünket a télen le-fogyasztani. Talán azért is nevezik azokat fogyasztási adóknak? . . .

A felhatalmazási törvény kérdése.

A pártok tudni akarják milyen törvényeket akar kiadni a kormány.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A politikai pártok elnökei tegnap közölték dr. Vesznics miniszterelnökkel, hogy pártjaik kívánják, hogy a felhatalmazási törvényjavaslatban sorolják fel mindazon 1919. évi január hó elsejétől kiadott rendeleteket, amelyeket törvényerőre kívánnak emelni, továbbá hogy a javaslatban meg legyen mondva kifejezetten, hogy a kormány milyen törvényeket akar kiadni.

A kormány hír szerint eleget akar tenni ennek a kívánságnak, de az ujonnan ki-

adandó törvényekre nézve a kormánynak az a véleménye, hogy lehetetlen az összes törvényeket megjelölni, mert a kormány nem tudhatja előre, hogy mely törvényekre lesz szükség. A kormány azonban minden-
esetre szeretné mielőbb kiadni a drágaság leküzdéséről, a munka és rendről, a tisztviselőkérdésről, a moratórium likvidációjáról, a háboru által teremtett jogi állapotokról, a kárpótlásról és az ellenséges államok polgárai vagyonának kezeléséről szóló törvényerejű rendeleteket.

LEMONDOTT A SZLOVÉN TARTOMÁNYI KORMÁNY.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A szlavóniai tartományi kormány lemondását a beogradi kormány tudomásul vette. Valószínű, hogy ennek folytán Kukovec és Korosec szlovén miniszterek is lemondanak. Az államtanács újabb határozata szerint Szlovénia 34 mandátumot kap és pedig a ljubljanai kerület 14, a maribori kerület pedig 20 képviselőt. Dalmácia 11 mandátumot kap.

KIVÉGZIK TISZA GYILKOSAIT.

Tegnap röviden már hírt adtunk róla, hogy a Tisza-bünpörben ítéletet mondott ki a bíróság és Dobót, Sztanykovszkit halálra, Hüttner 15 évi, Vágó-Wilhelm Jenőt pedig 3 havi fogházra ítélte. Az ítélet részleteiről szóló tudósítást ma éjjel kaptuk kézhez.

Budapest. A hadosztálybíróság szeptember 16-án a magyar állam nevében kihirdette az ítéletet. Bünsnek mondja ki Dobó István elsőrendbeli vádlottat gyilkosság büntettért, Sztanykovszky Tibort gyilkosság büntettért, Hüttner Sándort büntársi büntettért és Vágó-Wilhelm Jenőt szökés büntettért. A beigazolt cselekmény folytán:

Dobó István szakaszvezetőt rendfokozatának megfosztása mellett kötél általi halálra.

Sztanykovszky Tibor tart. zászlóst rangjának eltörlése, a Károly csapatkereszt elvesztése és a hadseregből való kiesése mellett kötél általi halálra ítélte a bíróság.

Hüttner Sándort főhadnagyi rangjának megfosztása, a Károly csapatkereszt és többi kitüntetései elvesztése, külföldi kitüntetései Magyarországon területén

MI LESZ A SZKUPSTINA HÁZSZABÁLYAIVAL?

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A választási törvény előkészítő bizottsága egyelőre beszüntette működését és a kormányhoz kérdést intézett aziránt, hogy a képviselőházi házszabályokra vonatkozó eddigi javaslatot a magának tekinti és fenntartja-e. A bizottság véleménye szerint ez a javaslat nem más, mint Protity teljesen reakcionárius javaslata. Könnyen meglehet, hogy emiatt a javaslat miatt a kormány válságba jut.

való hordási tilalma, személyére szóló nemességének elvesztése mellett 15 évi, havonta egyszer kemény fekhellyel és minden év október 31-én sötét zárkával súlyosított súlyos börtönrre ítélte.

Vágó-Wilhelm Jakab népfelkelőt havonként két napi kemény fekhellyel súlyosított hat havi börtönnel sújtotta, amely büntetést azonban a bíróság a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

A kivégzési ítéletet először Sztanykovszkin, azután Dobón hajtják végre.

A MAGYAR KÜLDÖTTSÉG BEOGRADBAN.

Megírta már a „Torontál“, hogy egy magyar képviselőkből álló küldöttség érkezik Beogradba, amely a két állam közti barátságos viszonyt akarja istápolni. Új jelentésünk a következő:

Budapest. A nemzetgyűlés több képviselőjéből álló küldöttség a napokban megy le Beogradba, hogy az S. H. S. állam vezető politikusaival gazdasági és kereskedelmi tárgyalásokat kezdjen. A küldöttség vezetője Balla Aladár dr., egykori nyívidéki főispán, aki a kormány teljes meghatalmazásával megy Beogradba.

A külföldön levő hadikölcsönök és államkötvények bejelentése.

A novisadi pénzügyi delegáció rendelete.

Egy hete folyik a helybeli adóhivatalban a hadikölcsönök bevonása és a régebbi osztrák-magyar államkötvények felülbélyegzése, de mindaddig a legteljesebb bizonytalanságban volt a közönség abban a tekintetben, hogy mi lesz a sorsa azoknak az állampapíroknak, amelyek nincsenek tulajdonosaik birtokában, hanem mint különböző betétek kezeltetnek külföldi pénzügyintézeteknél, vagy kaucióként vannak leteleve különböző külföldi hatóságoknál stb.

A novisadi pénzügyi delegáció most küldötte meg a helybeli állami adóhivatalnak 21036—1920. számú rendeletét, amelyben ezt a kérdést szabályozza.

A rendelet hivatkozik arra a körülményre, hogy a közönség sorában sokaknak az ország határain túl vannak hadikölcsönkötvényeik vagy más háboru előtti osztrák-magyar állampapírjaik, amelyekhez most nem juthatnak hozzá és ezért, hogy ezek érdeke is kellőképpen megóvassék, a következőket rendeli el:

„Felhívtnak állampolgáraink, akiknek Ausztriában vagy Magyarországon hadikölcsönök vagy háboru előtti államkötvényei vannak és azokat behozni nem bírják, mert azok zár alatt vannak, hogy azokat Szerbiában és Montenegróban az államadóságok igazgatóságánál Beogradban, a többi országokban lakók pedig a pénzügyi delegációknál Zagrebben, Ljubljánban, Serajevóban, Splitben és Novisadon jelentsék be.

A bejelentéseknek tartalmazniuk kell:

1. a tulajdonos nevét, foglalkozását és lakhelyét (pontos cím);
2. a kötvény nemét és számát mindenemű kölcsön után külön-külön névérték megjelölésével (a lehetőség szerint a számot és évszámot, serie);
3. milyen alapon vannak ehelyezve pld. lombard, óvadék stb., az adósság összege, amelynek biztosítására letétbe helyeztettek;
4. hol, melyik intézetnél vannak elhelyezve.

A bejelentések folyó évi szeptember hó 15-ikétől szeptember hó 30-ikáig esz-

közlendők és pedig külön a hadikölcsönökre és külön a háboru előtti államkötvényekre nézve. A bejelentési határidő semmi szín alatt sem fog meghosszabbíttatni. A pénzügyi delegátus. Aláírás olvashatlan. s. k.“

A LENGYELEK ELFOGLALTAK KOVELT.

Az orosz békelegáció megérkezett Rigába.

Varsó. Elkészedett harcok után Kovelt elfoglaltuk. 3000 szovjet katonát foglyul ejtettünk, 36 ágyut, 3 aeroplánt, 2 páncélvonatot, sok vagonot és hadianyagot zsákmányoltunk.

London. Az orosz békelegáció tagjai e hó 12-én megérkeztek Rigába.

Zürich. Kalkuttai jelentések szerint bolsevik csapatok előnyomulnak Afganisztán felé.

AZ OLASZORSZÁGI MUNKASMOZGALMAK.

Lugano. Az olasz szervezett munkások 209569 szavazat ellenében 591245 szavazattal elfogadták a vezérő-bizottság javaslatát. A határozat szerint az általános munkásszövetségek tanácsa megállapítja, hogy a mozgalom elfajulásáért kizárólag a kapitalista osztály a felelős. A tőke és a munka közötti jelenlegi viszonyt a történelmi pillanat nem türi és ezért a harcot folytatni kell mindaddig, amíg ki nem vívják azt, hogy a gyárakban és üzemekben az ellenőrzési jogot gyakorolhassák. A határozat felhívja továbbá a vas- és fém-munkásokat, hogy tartsanak ki, a szocialista-párt vezetősége pedig minden lehetőséget kihasználva, hogy a gyárak köztulajdonba kerüljenek, a többi szakmák munkásai pedig erkölcsileg és anyagilag támogassák a mozgalmat. Figyelmezteti végül a határozat a szakszervezeteket, hogyha a határozatot nem hajtják végre, fegyelme-

zetlenségükkel a munkásosztály árulóivá válnak.

Milano. A parlamenti szekció elhatározta, hogy az olaszországi munkásmozgalom miatt a parlament sürgős összehívását követelik.

Milano. A Milanóból bevonuló ujoncokat nagy tömeg kísérte ki a pályaudvarra. A tömegben az ujoncok ilyen felirású táblákat vittek: „Éljen a vörös hadsereg!” „Éljen a forradalom!”

AZ UJ MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER KINEVEZÉSE.

Budapest. Hivatalos körök kijelentése szerint a gróf Teleki betegsége folytán megürült miniszterelnöki tárca betöltése aktuálisává vált. A külügyminiszteri tárcát valószínűleg gróf Csáky Imrével töltik be.

A BOLGÁR KORMÁNY ARANYSÁRGA KÖNYVE.

Páris. A bolgár külügyminiszter kiadta az aranysárga könyv első kötetét, amelyben közli az 1913. évi bukaresti szerződés megkötésének napjától a világháború kitöréséig napjainkig az összes diplomáciai aktákat, táviratokat, jelentéseket, szerződéseket és akciókat. A második kötet most van nyomás alatt és ez tartalmazni fogja a háboru és a fegyverszüneti szerződés alatt kiadott összes diplomáciai aktákat.

A NÉGEREK EGYSÉGES ALLAMOT AKARNAK.

New-York. A világ összes négerfajait itt kongresszust tartottak, amelyen elhatározták, hogy Afrikában néger köztársaságot létesítenek és hogy Afrikában kizárólag ők éljenek és uralkodjanak. A köztársaság elnökét a kongresszuson már megválasztották, zászlójuk feketé, vörös és zöld.

Hat évig hadifogságban.

Vukov Lukács szabadkai újságíró kalandjai vizen és szárazon.

IV.

Első szökésem.

A mi francia hadifogságunk tulajdonképpen már akkor kezdődött, mikor Asinóra kikötőjében a szállítóhajóra léptünk. A kedélyes és jószívű olasz örök helyett rosszképű, durva és részeges francia csendőrök ügyeltek reánk és állandóan a sarkunkban voltak. A szidalmaknak, a tetteges bántalmaknak hosszú láncolata indult meg. Franciaországi hadifogságunknak nem volt egy kellemes napja sem. A franciák szemében nem voltunk szerencsétlen bajtársak: lenézett, gyűlölt ellenségként kezelt mindvégig valamennyiünket. Asinóra szigetén egészen elfelejtettük, hogy mi a nélkülözés, az éhség, a rongyos ruha, a piszkos fehérnemű és talpnélküli cipő. A franciáknál mindezt már a hajón megismertük. Négy évig tartó keserves snyalódásunk alatt állandóan megalázott tehetetlen barmoknak éreztük magunkat.

A hajó Romence délfranciaországi városkában kötött ki velünk. Itt nagykiterjedésű fogolytábor állott, melyben több ezer német és osztrák-magyar hadifogoly volt összezsúfolva egészségtelen primitív barakkokban.

Már az első napon ugyancsak megbántam, hogy a kellemes asinói üdülésből ide az elviselhetetlen, súlyos francia hadifogságba kivánszoltam. Az ellátás nagyon rossz volt, a fegyelem tulzatosan nagy, a támaszmód kegyetlen. A németek gyakran felzúdulnak emiatt,

néha valóságos kis zendülések törtek ki. Sikert is olykor a szervezethez és az összetartás erejével kisebb-nagyobb előnyöket elérniök, egy-két kiáltóbb igazságtalanságot, tervbe vett embertelenséget megakadályozniök. Azonkívül a németek igazán bajtársias érzülettel voltak más nemzetbeli fogolytársaikhoz.

A helyzetet annyira türelmetlennek találtam, az állandóan részeg francia örök brutalitása annyira felháborított hogy már a második héten megszöktem a romencei fogolytáborból. Magam sem tudom hogyan történt? A tábor kettőzött örség vette körül, szinte lehetetlen volt a szökés. Mégis sikerült egy este kijutnom a szabadba és minden különösebb megfontolás és előkészület nélkül nekivágtam az országutnak. Térkép nem volt nálam, élelmet nem tudtam szerezni, jóformán üres zsebbel és teljesen tájékozatlanul siettem a svájci határ felé. Nappal nem tudtam haladni, a sok csendőrtől, katonai őrjáratától, fináctól, vámőrtől csak úgy hemzsegett a környék. Azonkívül a francia paraszt a világ legbizalmatlanabb embere... A szerteszét kóborló, szökésben lévő hadifoglyokra rendszeres vadászatot tartottak a parasztok.

Három hétig vándoroltam erdők-hegyek között, félreeső utak mentén, vetésben, kertekben, folyókon keresztül, a városokat, falvakat és tanyákat lehetőleg messzire elkerültem. Rettegetes fáradalmak és éhezések közben végre a svájci határhoz értem.

Kimondhatatlanul boldogító érzés fogott el, annak az elgondolására, hogy néhány óra alatt ismét szabad leszek. Egy szabad és ember-szerető semleges köztársaság vendége. Már egészen a határon voltam. Egy kis erdő szélén bóbiskolva vártam az éjjelt, amikor nekivág-

tatok a hátralévő négy-öt kilométernyi utnak. Két nap óta nem ettem árva falatot, tiszta fehérnemű pedig már egy hónapja nem volt rajtam. Ugy éreztem, hogy tovább már nem bírom elviselni a megpróbáltatásokat. Éjjel felé nehéz köd ereszkedett a környékre. Ez nagy baj volt, de annyira türelmetlenkedtem már, hogy ez a váratlan kalamitás nem tartott vissza a tervemtől. Neki indultam tehát a végcélnak. Alig haladtam azonban egy negyedórát, amikor valósággal beleütköztem a sötétségben és a ködben két fegyveres alakba. Vámőrök voltak. Jóformán a karjaikba szaladtam.

Már a következő másodpercben megállapították rólam a szomorú valóságot: hogy szökésben lévő hadifogoly vagyok. Erre alaposan agyba-főbe vertek a puskatussal. Szomoruan néztem a svájci határ felé. Reggel már vittek is vissza Romenceba a fogolytáborba. Ott aztán szintén jól helybenhagytak... Egyelőre csakugyan elment a kedvem a szökéstől.

V.

Barátom: ingenieur Miszlik.

Annyi hasznom mégis volt a balul sikerült szökésből, hogy nemsokára kiadtak a táborból munkára. Egy vegygyárba kerültem tolmácsnak. Itt is szigorúan vigyáztak reánk, de legalább nem éreztük azt a nyomasztó érzést, az a nehéz levegőt, mely a fogolytáborban reánk nehezedett. A gyárban dolgozó hadifoglyok között volt egy bécsi mérnök: ingenieur Leo Miszlik. Hamarosan összeismerkedtünk és egy-kettőre össze is barátoktunk.

Leo Miszlik nagyszerű fiú volt. Igazi, hamisítatlan kedélyes bécsi. Állandóan jókedvű örökösen tréfákon törte a fejét, pedig ugyan-

HIREK.

Egyházzenei műsor. Vasárnap, folyó hó 19-én a helybeli róm. kath. plébánia templomban a 10 órai nagymise alatt az egyházi énekhar Adler miséjét (új, első előadás) Gradualára Lipp „Eine Mutter“ és Offertoriumra: Lipp „An die Gottesmutter“ c. műveket fogja előadni. Az orgonát Weninger Ernő játssa.

Kinevezések a postánál. A veliki becskerei posta- és távirtdaigazgatóság területén a folyó hóban az alábbi kinevezések, illetve előléptetések történtek.

Az igazgatóságnál kinevezték, illetve előléptették: Galler József postatitkárt tanácsossá, Heim Antal főtisztet titkárrá, Maller Béla mérnököt főmérnöké, Petricski Ferenc számtanácsost főszámtanácsossá, Raverta Ferenc számvevőségi ellenőrt számvizsgáló, Perhac Flória számvevőségi irodatisztet számellenőrré, Avar Vilmos felügyelőt főfelügyelővé, Degrel István, Mohácsi István, Lyubojevics Manojlo, Vuessies János, Gusztovics Resz., Kőműves Mihály postatiszteteket felügyelőkké, Stanzl Mátyás postatisztet postafőtiszté, Kókics Sztanko ellenőrt főellenőrré, Prodanovics Pál segédellenőrt ellenőrré, Galics Julka segédellenőrt ellenőrré, Mrnak Sima és Vidakovics Anka segéd-tiszteteket segédellenőrrékké.

A helybeli postahivatalnál: Alexics Milán ellenőrt postavezető főellenőrré, Alexics Milenko főtisztet felügyelővé, Jahoda József, Schemmel Lajos postatiszteteket főtisztékké, Vierzinger József mechanikust főmechanikussá, Petrovics Vilmos, Hajós Mihály, Wégling Géza, Lekker Iván, Meggyessy Lajos, Goigner Gizella, Dumies Gorinka segéd-tiszteteket segédellenőrrékké, Tóth József gyakornokot segéd-tiszté, Birkenhauer Zsófia kiadót segéd-tiszté.

Az igazgatóság területén működő tisztviselők közül összesen 249 előléptetés történt, előléptettek 1 tanácsost, 1 titkárt, 1 főmérnököt, 1 főszámtanácsost, 1 számvizsgálót, 1 számellenőrt, 1 főfelügyelőt, 1 felügyelőt, 26 főtisztet, 7 főellenőrt, 12 ellenőrt, 21 segédellenőrt, 27 segéd-tisztet, 21 első osztályú, 58 másodosztályú altisztet, 50 mechanikust és 20 vonalfelügyelőt.

Felemelik a piaci helypénzt. Az aprópénzhiány arra késztette a városi tanácsot, hogy a piaci helypénzt felemelje. A jövőben nem fillérekben fizetik többé a hely-

pénzt, hanem mindig kikerekítik koronákra. 40, 60, 80 filléres jegy nem lesz, hanem csak egy koronás, 120, 140 stb. jegy sem lesz, csak két koronás.

Egy érdekes világgjáró halála. Egy érdekes világgjáró becskerei ember halt meg szeptember 15-én Bécsben: Strasser Tivadar, akinek Bécsben egy nagy export-import vállalkozása volt. Strasser, aki mindössze 33 éves volt, érdekes utazásairól volt ismeretes. Becskereken érettségizett, azután elment a fiumei Smith & Meynier papírgyárhoz, ahol hivatalnok volt. Mint ennek a cégnek képviselője ment ki 1912-ben Indiába, ahol körülbelül 8 hónapig tartózkodott, majd Kairóban ütötte föl a sátorfáját. 1913-ban Délamerikába vitorlázott, ahol Buenos-Ayresben telepedett le. A háború kitörésekor az utolsó hajók egyikén jött vissza, de már abban az időben, amikor az entente és a központi hatalmak között életbelépett a hadiállapot. Mikor a hajója elhagyta Buenos-Ayrest, nyílt tengeren találkozott azzal az angol hadihajóval, mely sűrűn tartózkodott a délamerikai kikötőkben és tisztjeivel Strasser baráti viszonyban volt. Az ő hajójuk átvizsgálására azonban nem jöttek át ezek a tiszték és így Strasser keresztülszökött. Szerencsésen megérkezett Olaszországba, ahonnan Svájcra át Bécsbe ment. A háború alatt Budapest mellett egy kis bérleten gazdálkodott. 1919-ben újra kiment Délamerikába, ahonnan most tavasszal jött vissza és nyitotta meg nagy export-import cégét Bécsben. Magánéletében zárkózott, magának élő ember volt, aki súlyos és folytonos betegeskedése dacára azonban nagy koncepciójú, ritka erős akaratú ember volt. Strassert Becskerekén előkelő rokonság gyászolja.

Tűz a cukorgyárban. Ma reggel fél hét róla tájban tűz ütött ki a cukorgyár szárítókamrájában. A repavágó fölmelegedésétől a szárítókamra tetején lévő deszkák tüzet fogtak. A kivonult tűzoltóság a nagyobb veszélynek elejét vette és hamarosan eloltotta a tüzet. A kár jelentéktelen.

A boszniai földbirtokosok kártalanítása. Beogradból jelenti tudósítónk, hogy a minisztertanács a boszniai és hercegovinai földbirtokosok kártalanítására 10 millió dinár előleget engedélyezett, hogy ebből az 1918. évre esedékes földbirtokjára adókat fizessék ki.

A Ginnáziumi tanterv. A kultuszminiszter a B. B. B. területén lévő ginnáziumok részére a következő tantervet állapította meg, mely ezen iskolai év kezdetével lép hatályba:

Tárgy	Heti óraszám osztály							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Vallás	—	—	2	2	2	—	—	—
Szerb nyelv	—	—	5	4	4	4	4	4
Francia nyelv	—	—	4	4	4	4	3	3
Más elő nyelv	—	—	—	—	3	4	3	3
Latin nyelv	—	—	—	—	4	4	4	4
Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	4	4
Történelem	—	—	—	4	3	3	3	3
Földrajz	—	—	3	3	2	2	—	—
Természettudomány	—	—	3	2	—	2	4	2
Fizika	—	—	—	4	—	—	—	2
Vegytan	—	—	—	—	4	—	—	—
Mennyiségtan	—	—	5	4	4	4	4	2
Egészségtan	—	—	—	—	1	—	—	1
Logika	—	—	—	—	—	—	—	2
Mértan	—	—	2	2	2	2	—	—
Szépírási	—	—	2	2	—	—	—	—
Ének	—	—	2	2	—	—	—	—
Torna	—	—	2	2	2	2	2	2
Összesen	26	28	28	28	30	29	30	30

A leánytanulókat is befogadó ginnáziumok I—IV. osztályaiban heti 2 órán át tanítanak kézimunkát.

Azon tanulók, kik valamely alsó osztályban kezdték a német nyelv tanulását, folytatják azt és mint második előnyelvet a franciát tanulják az V. osztálytól kezdve.

A Bergenthal-féle sóper ítélete. Megirta a „Torontal“, hogy a rendőrség az állami esendőrség feljelentése alapján lefoglalt Bergenthal Lajos címere érkezett 5 vagon sőt és hogy Bergenthal ellen árufelhalmozás miatt megindították az eljárást. A tegnapi napon fejeződtek be a kihallgatások és a rendőrség mint elsőfokú íparhatóság ítéletet is hozott ebben a kalandos ügyben. Bergenthal Lajost és Bergenthal Miksát iparendély nélküli kereskedésért külön-külön 300 dinár pénzbüntetéssel megváltható 120 napi elzárásra ítélte. Árufelhalmozásért a közlekedési miniszter idevágó rendelete alapján pedig 10—10 ezer korona pénzbírságra, 3—3 havi elzárásra és az érkezett öt vagon só elkobzására. A két Bergenthal fivér védői dr. Kardos Samu és dr. Gresity Pal az ítélet ellen föllebeztek.

Gázolajszükséglet. Mindazon vállalkozók, gyárosok, akik motorhajtásnál gázolajat használnak, azonnal jelentsék be gázolajszükségletüket írásbelileg a városi tanácsnak.

csak mostoha bánásmódban volt része. Legalább tizenötöt megcsókolt már a fogolytáborból, egynéhányszor közvetlenül a határon csipték el. Mikor én a gyárba kerültem, Miszlik nemrégiben ünnepelte tizenötödik sikertelen szökését és ugyancsak tizenötödik nyakacsipetését. Legutóbb már annyira vigyáztak rá, hogy a gyárban is külön ór vigyáztak a kis szökevényre. Az örnek nem volt szabad tőle három lépésnél messzebbre eltávolozni. A humoros Miszlik azonban így is módot talált a szökésre.

Az ör tudniillik mindenhová elkísérte Miszliket. Még a legdiszkrétebb helyre is. A legdiszkrétebb hely egy több rekeszből álló primitív és szigorúan csak egy-egy személyre berendezett lokál volt, az emeleten, egyetlen egy szűk földszinti bejárattal. Miszlik tehát a legfoglalhatóbb indoklással felszerelve, a szigorú ör kíséretében felkereste egy délután a szóbanforgó legdiszkrétebb helyet. Az ör itt nem tarthatta be az előírások három lépésnyi távolságot, ennél fogva szokás szerint az ajtóban állott és várt. A menekülés lehetősége egyébként is teljesen ki volt zárva, mert a kis lokálnak csak egy ki- és bejárata volt, másrészt egy kicsiny ablaka, melyen keresztül sem lehetett volna bujni. Az ör tehát nyugodtan állott és várt. Az ötletes Miszlik ekkor odabent levetette a fogoly ruhát, mely alatt előre elkészített civil öltözék büszkélkedett. Széles karimájú munkáskapot nyomott a fejébe, pipát tölt az agyarái közé és aztán nyugodtan kísértél az egyetlen közös kijáraton, ahol a jámbor ör még egy jó félóraig várta hasztalanul...

Ingenieur Miszliknek ez a legutóbbi regényes szökése szintén a szokott módon végződött.

Ezuttal is pechje volt, mert újra elfogták...

Nagyon hamar megértettük egymást: mindketten újabb szökésre készülődünk most erős véd- és dacsözvétséget kötöttünk. A tervet Miszlik eszelte ki és a tanácskozásokba bevonta az egyik barakkban lévő német hadifoglyokat is. A németek, mint afféle ezermesterek, szereztek térképet, iránytűt, civilruhákat, élelmiszereket, sőt pénzt is. Aztán egy erős borus napon a németek, mikor munkára mentek a városba, becsémpézték bennünket a saját transzportjukba. A városban aztán egy fordulónál a németek egyszerű fedezet alatt Miszlik és én sikeresen ellógtunk.

Egyenesen nekivágtunk újra a svájci határnak. De ismét pechünk volt. A határtól tizenöt kilométernyire lecsiptek bennünket. A felülelés eléggé váratlanul történt és nagyon buta dolog volt.

A határmenti kis városban kóboroltunk. Bizonyosak voltunk benne, hogy még az éjszaka Svájcban leszünk.

— Te — mondom Miszliknek — jó volna, hogyha inkább a város szélén húzódnánk meg, mert itt a város kellős közepében sok esendő cirkál!

Miszlik lefújta a dolgot.
— Felesleges óvatosság — jelentette ki fölényesen. Ebben a civil ruhában senki sem gyanakodhatik reánk. Menjünk inkább valami rendesebb koresmába egy kis borra.

Néhány rendesebb koresma beható tanulmányozása után Miszlik barátom újabb ajánlattal fordult hozzám.

— Menjünk most valami rendesebb cukrászdába, mert éhes vagyok.

A következő percben már rá is akadt a szóbanforgó rendesebb cukrászdára. Nagy lépé-

sekkel sietett előre. Én egészen elmaradtam tőle. Mikor beértem a cukrászdába, rögtön láttam, hogy baj van. Miszlik egy csomó francia tiszt közé került, akiknek úgy látszik feltűnt a munkáruhában járó rendkívül intelligens, világvárosi arcu fiu. Faggatni kezdték. Valaki elkiáltotta:

— Boche! Német kém! Fogjátok le!

Nyomban nekiestek. Ekkor léptem be én a cukrászdába. Az öltözékem ugyanolyan volt, mint a Miszliké. Egy kis fiu észrevett, hozzám futott és belém csimpaszkodott.

— Ez is boche! — kiáltotta.

Igy kerültünk ismét vissza a fogolytáborba ingenieur Miszlik meg én. Tizenöt kilométernyire a svájci határtól.

Ugyanabban az esztendőben, vagyis 1917-ben még két szökést kíséreltünk meg Miszlikkel. De egyszer sem volt szerencsénk. Olyan szigorúan őrizték a határt, hogy lehetetlen volt azt megközelíteni vagy pláne átlépni.

VI.

Betörünk a villába...

A romencei fogolytáborban megelégtel bennünket, javíthatatlan szökevényeket. A következő év januárjában elszállítottak Saint Lazaire-ba. Az itteni fogolytáborban tulnyomó részben németek voltak. Egy-kettőre összeráztunk a többnyire jókedvű és erősen bajtársi érzésű fickókkal. Főleg Miszliknek nőtt meg hamarosan a népszerűsége. Csakhamar előhozakodott kedvenc témájával: a szökési tervekkel. Valósággal szakszerű előadást tartott a barakkban a német kollégáknak, hogy kell megszökni. A németek hamarosan kedvet kaptak egy parázs kis szökésre. Tavasz elején aztán megkezdtek az előkészületeket.

SPORT

Holnap, vasárnap, a becskeréki vásártéri pályán Obility—Viktória játszanak. Mindkét csapat olyan személyi és formaváltozáson ment át az utolsó időben, hogy eredményt bajos tippelni. Obility csapata többet lett foglalkoztatva, a győzelem valószínűsége részükön van.

Az anverssi olypiai játékok football bajnokságát Belgium nyerte. Második helyen végzett Spanyolország, a harmadik Hollandia. A footballtorna favoritját, a csehszlovák csapatot a belga—csehszlovák fordulón rendezett verekedése miatt diszkvalifikálták. Érdekes, hogy a jó belga publikum is belekeveredett eme nemes, bot- és ökölversenybe, úgy hogy a esendőrségnek kellett kitakarítani a tribünöket.

A La-Manche-esatorna átuszását, melyet eddig csak ketten értek el, (Burgess és Webb kapitány) a múlt héten egy bajos americaine, Mrs Hilda Willing kísérelte meg. Doverből indult el a Shakespeare kikötőből s 10 óra 35 perccel uszott a francia part felé. Calais előtt alig pár mérföldnyire vihar érte utól s eredményelenné tette fáradságos munkáját. Pár nap múlva megismétli vállalkozását.

Ha hihettünk a német stoppereknek, úgy Ram, a berliniek régi klasszisfutója 10 egész héttized mp-et futott ki. Olyan idő ez, aminővel a most lezajlott anverssi olimpiádon első helyezett lett volna.

Durafour aviatikus másodizben akar le szállani a Montblanc tetején. Készüléke az utolsó pillanatban mind a két izben cserben hagyta.

Skandináv kritika az anverssi Olimpiádról. Egy berlini sportlap a skandináv athlétákkal intervjút közöl és az alábbi szigorú bírálatot mondja: Mindazon

Leégett a „Nap”-gyújtógyár. Besztercebányán, a volt „Nap”-gyújtó gyárában tűz ütött ki, ahonnan átharapódzott a gyár mellett lévő puskaporttörő és szárító telepre, ahol több hordó szárított puskapor volt tárolva. A tűz következtében a puskaportár fölrobbant s a körötte lévő épület és a gyufagyár is összeomlott. A robbanás számos emberáldozatot követelt. Tetőzte a szerencsétlenséget a gyufagyárban lévő több vagonos raktár, mely szállításra váró gyufával volt telve. A kár több millióra rug. A szerencsétlenül jártak közt van a gyufagyár tulajdonosa, a Jugoszláviában is közismert Ondrej Kovics György, ki jobbszemét vesztette el és több helyen súlyos csonttörést szenvedett. Érdekes, hogy a tulajdonost még 1918-ban, a csehek bejövetelekor internálták Prágába, ahonnan csak ez év februárjában jött haza. Zólyomban nagy birtoka volt, amelyet eladott és a „Nap” gyufagyárát vette meg sógorával Tomaschoffal. A szerencsétlen ember teljesen tönkrement, mivel a gyár a magyar biztosító társulattól kilépett és új cseh biztosító társulatban a tűz napján még nem volt.

Dr. Efreimidis venerikus betegségek és bőrbajok speciálistája városunkban végleg letelepedett és rendel a Daun-féle vaskereskedés házában — a Club-kávéházzal szemben — naponta 1—3-ig és 7—8 óráig.

Tőzsdé. Beograd, szept. 17. Érték dinárookban. Valuták: Angol font 98, francia frank 101, dollár 29 25, lei 59, marka 51, osztrák korona 10 10. Devizák: London 103, Paris 193, Genf 475, Róma 127, Berlin 54, Wien 10 10.

KÖZGAZDASÁG

Buzakivitel. A kormány megengedte 15 ezer vagon búzának kiszállítását a külföldre. Az exportőrök kötelesek azonban biztoistékot nyújtani aziránt, hogy a kivitt buza ellenértéke egészséges valutában fog az országba befolyjni. Ezenfelül a közéletmezési minisztérium jogosítva van a

kivitelre kerülő búzának 5—10%-át természetben és fizetés nélkül visszatartani. Ezen visszatartott mennyiség az ország azon részeinek ellátására fog fordíthatni, melyek saját termelésükből magukat eltartani nem tudják. Az előirt kötelezettségek teljesítését a vámhivataloknál a kiviteli vám lefizetésekor kell igazolni. Ezenfelül az összes közlekedési vállalatok utasítva lettek, hogy külföldre szállítandó búzát sem beraktározásra, sem továbbításra ne fogadjanak el, ha a feladó előlegesen nem igazolja, hogy a megállapított feltételeknek eleget tett.

A behozatali vámok revíziója. A kereskedelmi minisztérium elrendelte a behozatali vámok revízióját. A zagrebi kereskedelmi és iparkamara felszólítja tehát az összes iparosokat, kereskedőket és gyárosokat, hogy kellően megindokolt javaslatukat az egyes cikkek vámleszállítását illetőleg a kamarához legkésőbb szeptember hó végéig terjesszék be. A minisztérium csak azokat a javaslatokat fogja figyelembe venni, amelyek számszerinti pontos kalkulációt, konkrét adatokat tartalmaznak és meghatározzák, hogy az illető áru milyen legmagasabb vámmal látható el.

A gyapjatermés Magyarországon. Budapesti jelentések szerint az idei magyar gyapjatermés a július végéig beszoigáltott jelentések alapján 2.400.000 kilogrammot tesz ki, amely mennyiségből 1.800.000 kilogrammot a székesfővárosi raktárba már beszoigáltattak. Az idei kivitelre 350 ezer kilogramm gyapjút irányoztak elő.

Monopol jövedéki illetékek felemelése. A monopol jövedéki igazgatóság a monopol illetéket gyufa után 500 aranydinárra és szivarkapapír után 1600 aranydinárra emelte fel 100 kilogrammonként.

AZ OROSZ SZOVJET MEG AKARTA VÁSÁROLNI A „DAILY HERALD”-OT.

London. A „Daily Herald” az orosz szovjetkormány által felajánlott 75.000 font sterlinget visszautasította.

A terv kissé merész volt, de egyenesen egyszerű. Szökni csak egyféleképpen lehetett: a föld alatt. A fogolytábor olyan erős őrség vette körül, hogy más módon lehetetlen volt kijutni. Miszlik vezetése alatt harminc ember teljes álhó hónapig minden éjjel alagutat ásott. Az alagut a barakk padlózata alatt kezdődött és jó mesze a táboron kívül egy kis erdő szelén végződött. Ugyancsak fáradságos munka volt. De az őrség nem vett észre semmit. A kivájt földet az ételcsajkákban hordták ki, elképzelték tehát, hogy milyen lassu, idegrentó és fáradságos munka folyt heteken át a föld alatt.

Végre elkészült az alagut. Összesen tizenötöt jelentkeztünk a szökési expedícióra. Ejjnek idején, egyenkint lopóztunk ki az alagut nyílásán. Nem vett észre bennünket senki sem. Az erdőben rövid bucsu után különböző irányban széjjel széledt a kis társaság. Miszlik meg én együtt tartottunk. Ezuttal azonban nem volt sem civil ruhánk, sem pénzünk. Így hát csak éjjel haladhattunk és a városokba nem tehattük be a lábunkat.

Heteken át tartó bujkálás és folytonos éhezés közben egy késő délután Nontes környékére vetődünk. A szemünk majd kiugrott a koplalástól. Rongyosak voltunk és fáradtak. Napok óta vaekorra és sóskával, nyers burgonyával táplálkoztunk. Valódi hamisítatlan betörő kinézése volt mind a kettőnknek.

— Te — mondta Miszlik — lopni kellene valamit enivalót, mert ahogy mi éhezünk, az már nem egészen tréfa.

— Igen, lopni kellene — ismételttem — de mit és hol?

Eközben egy magányosan álló villa elé értünk, mely a helységtől több száz lépésnyire volt, elbujva egy kis park zöldelő fái között.

— Van egy ötletem — mondta Miszlik. — Bemegyek a villába és kérek valamit enni-

valót. Ha gyanusnak találnak az se baj. A falu messze van, mire rendőrért küldenek, elszelünk.

Zajosnak helyeselttem a mindenkor ötletes Miszlik egyszerű eszméjét. Miszlik megragadta a vasrácsos ajtó kilincsét. A kert ajtaja zárva volt. Félóráig csengettünk, de nem jött ki senki.

— Megnézem, itthon vannak-e? — jelentette ki Miszlik és a következő percben felkapaszkodott a kerítésre, átugrott rajta.

— Gyere te is — nógatott Miszlik.

Erre én is átugrottam a kerítésen. Gyorsan futottunk végig a kerten, felszaladtunk az emeletes villa lépcsőin. Zörgettünk, csengettünk, de sehol semmi életjel.

— Ezek ninesenek itthon! — állapította meg Miszlik nagy busan.

A következő percben azonban már volt egy újabb ötlete.

— Befogunk menni! — mondta nemes egyszerűséggel. Ehesek vagyunk. Jogunk van hozzá. Csak nem fogunk itt bután éhenhalni.

Miszlik nem azért volt gépészmérnök, hogy egy-kettőre el ne találja nyitját, hogyan kell egy lezárt lakásba bejutni. Az egyik ablak nem volt belülről jól bezárva. Ez volt a lezárt lakás Achilles sarka. Egy kis erőfeszítés árán már bent is voltunk a pompás villában, melyről már az érkezésünkkor megállapítottuk, hogy abban a nontesi közjegyző lakik.

Óvatosan bejártuk a egyszerű lakást. A jólét, a bőség és az előkelőség, a pompás kényelem fanyája volt. Bennünket természetesen kizárólag az éléskamra érdekelt. A spájz, a menyországok menyországa nyitva volt.

Hidegsült, kolbász, sonka, kaviár, sajt, vaj, méz, szardínia, gyümölcs és ami egyéb jó falat van a világon, az mind ott tüdökölt előttünk izesen.

— Rakjuk tele a zsebünket vagy két bőrn-

való elemőzsiával — indítványoztam. — Aztán oldjunk kerekét, mert hátha hazajönnek...

— Előbb azonban eszünk és iszunk egyet! — kiáltotta diadalmasan ingenieur Miszlik. Kicipeltünk egy csomó egyszerű dolgot a spájzból. Három régi butellia bort is.

Miszlik aztán szabályszerűen megterített a fényes ebédlőben. Két személyre. Hófehér abrosz, ezüst és porcellán szerviz. Még egy virággal telt vázát is tett az asztalra.

A menü fejedelmi volt. Jó félóráig csak csámcsogásunk hallatszott. Ünnepelesen, szinte megfátottan zabáltunk. Beléfájdult a szánk és az arcunk a nagy munkától. Ettünk kaviárt mézzel, sonkát almáspitével, kompótot fokhagymáskolbásszal, úgy ahogy éppen jött, az előkelő világ számára kötelező étrend szabályainak teljes mellőzésével. Nyakára hágtunk azonkívül négy üveg burgundinak is. Találtunk egy üveg kvantrót, azt is elintéztük. Végül bekebeleztünk két üveg barna sört.

Miszlik ünnepi toasztot vágott ki. Felköszöntött engem s végül önmagát is. Találó érvekkel bizonyította, hogy tulajdonképpen nagyon helyes és jogos dolog az, amit most eszelekedtünk. Mert nekünk jogunk van ahhoz, hogy éhen ne haljunk.

En rövid, de tartalomban gazdag beszédbea biztosítottam ingenieur Miszliket, hogy elveivel teljesen egyetérték.

A vacsora pompás, a hangulat egyszerű, lehet mondani: emelkedett volt.

Hatalmas bock-szivarokra gyujtottunk és a lábunkat feltettük az asztalra. Mindennel megvoltunk elégedve, csak azt kifogásoltuk, hogy a fekete-kávé hiányzik.

Ebben a pillanatban megnyílt az ebédlő ajtaja és belépett rajta a rendőrség... G.

(Pelytetjük.)

athléták, akik a különböző tornákban résztvettek s az összes kísérő sportemberek panaszkodnak azon fogadtatás miatt, melyben őket részesítették. Nemesak rendtelenség és rendszertelenség, de a bizonytalanság volt az általános szimptoma. Egyik dán delegáció egyenesen komisznak bélyegzi a fogadtatást. A svédek azt bizonyítják, hogy az atletika nagyhete valóságos fiaskó volt. Éppen nem hízog összehasonlítást tesznek a szegényes anverssi és a ragyogó stockholmi (1912.) olimpiai játékok között. A svédek rettentően panaszkodnak a horribilis szállodai s éttermi árak miatt, melyet rablók tarifájának mondanak. De még tovább mennek a bizonyításban. Azért az iskolateremért, melyben a team résztvevőit elhelyezték, több mint 10.000 koronát (nem a mi pénzünk szerint) kellett fizetniük, holott Stockholmban a résztvevők részére fenntartott összes lakóhelyek díjtalanok voltak. A kísérők legnagyobb része már a játékok befejezése előtt kénytelen volt elhagyni Anverszt — pénz hiányában. A belga lakosság nem nagyon törte magát a stadionba s az atletikai játékok legtöbbször — bankettek előtt peregték le.

Ne feledjék a skandináv athléták — írja egyik párisi lap —, hogy Stockholm óta a belgák normális életét megzavarta egy iei-pici kis incidens, melyre talán még emlékeznek az északiak s ezt úgy hívták, hogy háboru.

A Vasasok holnap, vasárnap 4 órai kezdettel Törökbecse jóképességű csapatával tartja revánsmérkőzését. Vasasok komplet I. csapatból állnak ki, melyhez hozzáveszszük a törökbecsei csapat javuló formáját, igen érdekes mérkőzésre van kilátás. A múlt vasárnap eredmény 4:0 Becse javára. Féldő 2:0.

Nagy bűvészesztély!

A világhírű bűvész ABDUL RIZA-BEG és hitvestársa ALMASZA szeptember hó 21-én (kedden) fél 9 órakor a városi színházban

nagy bűvészesztélyt tart

RIPKA karmester zenekara közreműködésével

MŰSORA telepátiból, bűvészetből, illuzióból, vegytanból, hipnotizmusból és aranyesőből áll. 1714

Jegyek elővételben 19-től kezdve a városi színház pénztárána d. e. 9—12 d. u. 7-ig válthatók.

Fentiek beutazták Európát, Amerikát, Ázsiát, Afrikát, Kínát, Japánt. Rendelkezik 30 000 K bűvészi felszerelésekkel. A bűvészi előadás után Riza-Beg egymaga öt színészt mutat be. A műsori Almasza urhölgy segélyével mutatja be. HELYÁRAK: Földszinti pályó 40 din., I. em. pályó 40 din., II. em. pályó 1—5-ig 25 din., 6, 7, 30 din., Zárszek 1—5. sor 10 din., 6—13. sor 750 din., Deákhegy 250 din., Karzati ú 5 din., Karzati állóhely 250 din.

Jó állapotban levő használt

boroshordók

eladó

Kardos Lajosnál, Kruszska (Korona) u. 6.

Eladó

Tangel-féle vendéglő

Versec.

Vonatok érkezése és indulása

Érkezik:

Zombolyáról (keskeny) reggel 8 óra 23 perc.
Pancevóráról (Bégapart) este 9 óra 25 perc.
Kikindáról (rég. állomás) reggel 6 óra 49 perc.
Suboticáról (rég. állomás) déli 12 óra 57 perc.
Pancevóráról (rég. áll.) déli 12 óra 31 p. és este 6 óra 12 p.
Vrsacáról (rég. állomás) este 8 óra 50 perc.

Indul:

Zombolyára (keskeny) déli 12 óra 07 perc.
Pancevóra (Bégapart) hajnali 4 óra 30 perc.
Pancevóra (rég. áll.) reggel 8 óra 10 és déli 12 óra 57 p.
Kikindára (rég. állomás) este 7 óra 18 perc.
Suboticára (rég. állomás) déli 12 óra 31 perc.
Vrsacra (Bégapart) hajnali 8 óra 33 perc.

Hirdetések

felvétetnek

a

„Torontál“

kiadóhivatalában,

Obiliteva (Zápolya) ulica 1. szám.

A szanatórium

Veliki Becskereken eladó.

Dr. Heinerman.

Deszka,

léc (Stoffel), faragott épületesz, valamint szálfa (gömbfa) minden méretekben, továbbá elsőrendű cserhél agontételekben, nagyban és kicsinyben kapható.

Kevevárai Bank Rt. faosztálya
KOVIN. 1696

Eladó

egy 7 éves, jókarban levő komplett cséplőgarnitúra, eredeti magánjáró, az Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t. gyártmánya. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos 1719

Markovits H. Mihály, Jarkovac (Torontál m.)

Kávéházban, vendéglőben kérjük a „TORONTÁL“

Finom asztali örölt

SÓ

vagontételnél és kisebb mennyiségben, az összes egyéb fűszer, festék- és gyarmatárucikkek kaphatók

Özv. Guttman Jakabné és Fiai cégnél Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér). 1693 Telefon 96.

Dungyeiszky Lázár sörgyára Veliki Becskerek

A Bánát legnagyobb sörgyára. • Évi termelési képessége 50.000 hektoliter.

Söre elismert legjobb!

Figyelem! Az őszi és téli kalapu darsások már itt vannak 1618
Tolvay Laura
 nőikalap divattermében.
 Nagy választék filz-, velur- és bársonykalapokban. Renovációk és kalapatvasalások elvállaltatnak.
 Legújabb előnyömdái minták.

Állami tanítónő
 elemi oktatást vállal.

Cím a kiadóhivatalban. 1645

Malomeladás!

Egy jóforgalmu, a vasut közelében levő, őljáratu, 65 lóerejű
Dieselmotor-malom
 azonnal eladó.
 Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1704

PRIMA 1706

MÉSZ

kicsinyben kilogrammonként 2 K-ért, nagyban kedvezményes áron kapható
Lenauova (Lenau) u. 100. sz. a.

Háztartásban jártas

nevelőnő kerestetik

három (nagyobb) gyermek mellé sürgősen.

1712 Krivácsy Endre, Torontálvásárhely.

Zongoratanítást

vállal szentpétervári konzervatóriumot végzett hölgy. Ugyanaz francia és angol órákat is ad.
 Bővebbet ó. u. 1—3 óra közt

1711 LITOVENKO, Bajza utca 5.

Keresek megvételre komplett

porcellán- és üvegszervizet

Cím a kiadóban

1646

Helybeli nagy iparvállalat fiatal megbízható

irodászolgát

keres.

1716

Cím a kiadóhivatalban.

Szállítok saját termelésű fával égetett I. r. fehér

darabos meszet

I. r. száraz darabos faszenet :: I. r. pécsi kovácszenet :: Beocsini portlandcementet :: Budai földet :: Kátrányt, legutányosabb árban vagon- és kisebb tételekben is.

1677

Donauer Jenő, Ókanizsa.

RADOVANOVIC ÉS PAVLOVIC

1663

fűszer- és csemegekereskedése

VELIKI BECSKEREK, KRALJA PETRA TRG.

SÓ

nagyban és kicsinyben a legolcsóbbáron állandóan raktáron.

Állandóan raktáron van bő választékban:

cukor, kávé, rizs, Herz-féle szalámi, szardniák, trapista- és grojersajt, csokoládé, Lipton dr. Hornimann féle ceiloni tea, rum és mindenféle szeszes italok, jó kétszerégetett szerb szilvarium

Gyors kiszolgálás.

Olcsó árak.

50

nagyban és kicsinyben a legolcsóbbáron állandóan raktáron.

Geptechikai iroda és nagykereskedés

1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovićeva ul. 9. Telefon 18. Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzínmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkező szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi-, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindennemű szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzín, hajtszíjak minden tüzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. — Iroda: Zagreb, Preradovićeva ul. 9.

„SIDRO“ VASKERESKEDELMI R.-T. ZAGREB, Vlaška ulica 47.

Telefon inter 69. sz. Sürgőnycim: „SIDRO“ Zagreb.

Megérkezett több vagonrakomány:

Peronospora fecskendő, palinkafest, láncok, pénzszekrények, öntött áru, érkezett áru, különféle pléhek, pattók, drótszegők, drót, lakatosára, zománcedények, fazekasón, tetőlemez, szukkaturcsövek. Utón van: különféle v-sáru. Szolid kiszolgálás! 1697

Képviselőt Bécsben:

„SIDRO“ Eisen u Metallwaren-Handels Ges. m. b. H. III., Reisnerstr. 3.

Telefon 462/2. Sürgőnycim: „Eisensidro“, Wien.

Szállít teljes vagonrakományokban fent felsorolt árut tranzitoraktárból vagy kiviteli engedéllyel jugoszláv vagy osztrák koronákkal való fizetés mellett.

Rogendorfi fajtisza 80 kg-os

vetőmagbuza

kapható a 1661

rogendorfi gazdaságban (Bánát).

Posta és vasutállomás: Törzsudvarnok. Telefon: Bégaszentgyörgy 9. 629

Kindl F. és Társa

vilamosági és műszaki cikkek kereskedése

Veliki Becskerek, Nemanjiné (Jenő herceg) u. 5.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamosági cikkekét erős- és gyengeáramhoz. Villamos retousche készülék dr. Hollósy-féle szabadalom (fényképezeti célra). Irógépszalag minden méretben 30 kor., orsón 35 kor.

Kerékpárgumi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyancsak ezen gyártmányu gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetes, nem vízzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. — Öngyújtók különféle elsőrendű áru, gyújtókövek, valódi Auermetal. — Alkalmi vétel: 3 drb kevésbé használt strapa kerékpár (bicyeli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplék, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (újvidéki) gyáriraktárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamó, egyenáramu 100 volt, 70 amp., ford. 90 perc. 1 drb. dinamó, egyenáramu 120 volt, 35 amp., ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G.-féle dinamó váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E.-féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 12 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 15 HP. comp. centrifugapumpával. 1 drb. Max Lewy-féle 2 HP., 150 volt. 1 drb. Ganz-féle 28 HP. 1 drb. Ganz-féle 2 HP., ford. 1200 perc. 1673

Petrás László

Brigadira Risztitya (Aradaci) u. 2218. sz.,

a veliki becskerei olajgyár volt főgépésze vállal e szakmába vágó szereléseket és javításokat vidéken is, u. m.: gőzkazánok, gőzgépek, cséplőgarnitúrák, nyersolaj- és benzínmotorok, mindennemű mezőgazdasági gépek, vízvezetési berendezések, szivattyutelepek, villamos szerelések, dinamó és elektromotor javítások és vasszerkezeti munkákat.

Eladó:

90 HP félstabil gőzgép, 40 HP Diesel-motor, körforgó és duplex gőzszivattyú, 60 m² gőzkazán, 15 vagonos új modern malomberendezés és egy gyönyörű fürdőszoba-berendezés. 1668

Karbidlámpák nagyban.